

Herfstbladeren in oude damgeschriften

Een grijze zondagmiddag op weg naar de feestdagen. Met een lege damagenda volop tijd oude boeken en tijdschriften door te nemen. Even bijbladeren in oude damlectuur.

Wat mij telkens verpast is hoe het aloude klassieke spelsysteem nog steeds verfrissend is. En dat niet alleen, ook uit partijen van eigen provinciale bodem wemelt het van verrassing en originaliteit. Het betreft niet alleen de zetten en varianten die alhier gespeeld en berekend zijn, het gaat ook om de manier waarop de Limburgse dammer omgaat met nevenzaken zoals naamgeving. Wat te denken van de volgende stelling (diagram 1):

In deze bekende klassieke middenspelpositie heeft wit de touwtjes stevig in handen. Wit speelt 1. 38-33! Zwart kan niet meer wijken via de randen en is gedwongen tot 1... 23-29. In de partij nam de wit-speler nu de volgende winnende doorbraak 2. 25-20! 29x49 3. 20x09 13x04 4. 28-22 17x28 5. 32x14 49x21 26x08 enzovoort. Bij analyse werd een nog fraaiere combinatie gevonden: 2. 35-30! 29x49 3. 25-20!! 14x34 4. 28-22 17x28 5. 32x14 6. 49x21 26x34!! Deze combinatie heeft in de damliteratuur nog geen naam mogen ontvangen. In ons Limburg

gelukkig wel. Hier is hij enige jaren geleden de 'coup Snijbrands' gedoopt. Voor het waarom verwijs ik naar het forum op de site van de Limburgse dambond.

(www.pldb.nl) Onder de noemer favoriete combinatie vindt u tekst en uitleg.

De tweede diagramstand komt uit een Eureka-magazine uit de jaren tachtig. In deze positie heerst wit eveneens over beide vleugels. Maar in plaats van snel positioneel te winnen met 1. 30-25! of 28-22! veronachtzaamde de ongelukkige wit-

speler de tactische mogelijkheden van zwart 1... 14-20! [maakt 30-25 onaantrekkelijk (23-29)!] 2. 37-31 20-25 3. 31-26 08-12 4. 26-21 [Wit offert een schijf omdat het spel na 27-21 (03-09) 21-16 (09-14) meteen dooft.] 4... 17x26 5. 28-22 03-08!?

Deze zet verprutst niets, alhoewel de zwartspeler later zijn voordeel alsnog zou verspelen. In plaats van het spelen van de kroonschijf had zwart op twee totaal verschillende wendingen kunnen toeslaan: A: 5... 23-28! 6. 32x14 35-40 7. 30x17 40x49 8. 22x13 49x05 met vernietigende rondslag; B: 5... 23-29! 6. 34x14 25x43 7. 38x49 35-40, noodzakelijke extra investering om de cirkel rond te krijgen, 8. 44x35 24-30 9. 35x24 26-31 10. 27x36 18x09.

De derde positie kwam ik tegen op

de eerder genoemde PLDB-site. (zie diagram 3) In deze stand beschikt wit over een prachtige doorbraakcombinatie die met recht een omgekeerde coup Springer genoemd kan worden. Wit wint met

1. 27-22! 18x27 2. 35-30! 24x44 3. 33x24!! 44x22 4. 24-20 15x24 5. 32-28 22x22 6. 38x07 met doorbraak. De laatste stand komt uit de Eureka jubileumgazet en grijpt terug naar de jaren tachtig. (diagram 4) Limburgs damgrootmeester John van den Borst in actie tijdens het wereldkampioenschap. In de partij werd 1... 17-21 gespeeld met later remise. Van den Borst hoopte op 1... 12-18? waarna hij het volgende geforceerde verloop in gedachten had: 2. 36-31! [verhindert behalve (17-22) ook (24-30) door 26-21 etc.] 2... 09-14 3. 48-42!, houdt de kleintjes in stelling, 3... 08-12 4. 43-38 23-29* 5. 34x23 18x29 6. 42-37 29-34* 7. 39x30 25x34 en nu de fraaie 'coup Nilfisk' via 8. 28-23!! 19x50 9. 32-28 50x22 10. 27x40!!

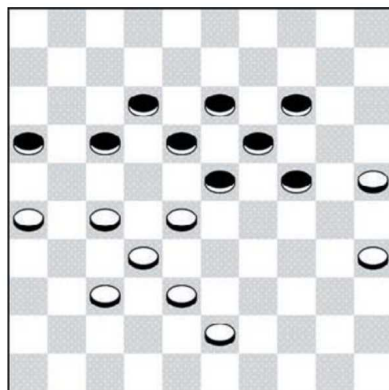

Diagram 1

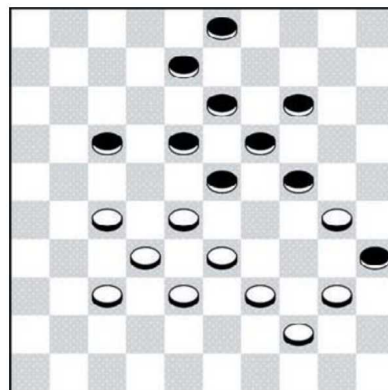

Diagram 2

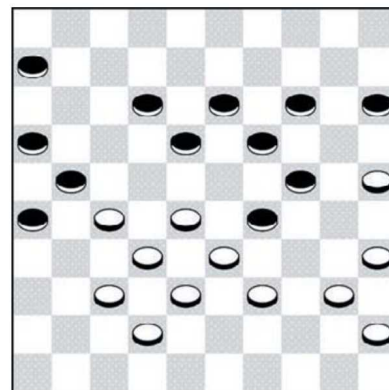

Diagram 3

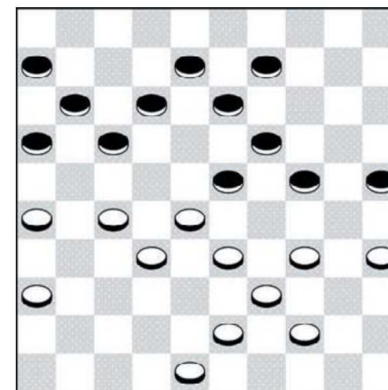

Diagram 4